

Celá rostlina lysá; lodyhy (3–)10–30(–50) cm dl., ve vodě vzplývající nebo na bahně rostoucí, plazivé, na uzlinách ± kořenující. Listy obvejčité, řidčeji eliptické, ± špičaté, (0,7–)1,0–4,0(–5,0) cm dl., (0,2–)0,5–1,8(–2,2) cm šir., celokrajné, zúžené v 5–10 mm dl. řapík, poněkud masité, bledě zelené, podobně jako lodyha často ± načervenalé. Květy ± přisedlé, 2,0–3,5 mm dl., zelenavé; kališní lístky vejčité, špičaté, 1,3–2,0 mm dl., 0,8–1,5 mm šir.; korunní lístky chybějí. Tobolky šir. obvejcovité, 3–5 mm dl., 2–3 mm šir., tupě 4hranné, na hranách ± zelenavé. Semena četná, 0,6–0,9 mm dl., světle hnědá, hladká, lesklá. VI–VIII. Tř, Hkf.

$2n = 16$ (extra fines)

Bez datování, ale zjevně z 1. poloviny 19. stol. dokladována J. B. Zahlbrucknerem z j. Čech: Nové Hradky (39. Třeboň. pán.), 3 položky v herbáři PRC. Později nebyl tento výskyt nikdy potvrzen. – Mapy: SLAVÍK FKS 1997:145.

Nejasný původ má další doklad v témže herbáři označený „V Kojnicích v Čechách?“, datovaný VIII–1879. S největší pravděpodobností však nepochází z našeho území: žádná obec tohoto jména v ČR neexistuje a pochybnost o jeho původu vyjadřuje připojením otazníku už samotný au-

tor jeho herbářové etikety, J. Úlehla; kromě toho B. Fleischer, který je na ní uveden jako sběratel, nemá ve svém herbáři žádný doklad *Ludwigia palustris* z Čech a Moravy. Druh v ČR vyhynulý. †

Ve stř. Evropě roste *L. palustris* v mělkých stojatých a pomalu tekoucích vodách tůní, starých říčních ramen, lučních příkopů a odvodňovacích kanálů, v terestrických formách také na obnažených bahnitých půdách těchto stanovišť; především ve společenstvech svazu *Nanocyperion flavescens* a v rozvolněných společenstvech svazu *Magnocarpion elatae*. Její areál zaujímá Evropu, zejména západní a střední (na severu sahá téměř k 53° s. š.), Malou Asii, Kavkaz, Zakavkazí, s. Írán, s. a j. Afriku, Sokotru, atlantickou a pacifickou Severní Ameriku, Mexiko, Velké Antily, Havajské ostrovy, Nový Zéland a jv. Austrálii. – Mapy: TRALAU 1959:125; MEUSEL et al. 1978:298.

Poznámka: V celé evropské části svého areálu tento druh v posledních desetiletích vlivem antropických zásahů (odvodňování, meliorace, znečišťování vod apod.) rychle ustupuje. V současnosti je považován za neznámý také na území Slovenska, odkud je z období 1947–1952 dokladován z jedné lokality na Záhořské nížině a ze tří lokalit ve Východoslovenské nížině.

4. *Chamerion* (RAFIN.) RAFIN. – vrbka *)

Chamerion (RAFINESQUE) RAFINESQUE Herb. Rafin. 51, 1833. – Syn.: *Epilobium* subgen. *Chamerion* RAFIN. Amer. Monthly Mag. Crit. Rev. 2:266, 1818. – *E. sect. Chamaenerion* TAUSCH Hort. Canal., Fasc. 1, 1823. – *E. subgen. Euchamaenerion* ROUY et CAMUS Fl. Fr. 7:169, 1901. – *Epilobium* L. Sp. Pl. 347, 1753 p. p. min. – *Chamaenerion* [vel *Chamaenerium*] auct., e.g. S. F. GRAY, SPACH, KOSTEL., SCHUR, non SÉGUIER 1754.

Lit.: HAUSSKNECHT C. (1884): Monographie der Gattung *Epilobium*. Jena. – RUBNER K. (1908): Die bayerischen *Epilobium*-umarten, -bastarde und -formen. Denkschr. Bayer. Bot. Ges. Regensburg 10 [„9“ errore typogr.]:110–262. – MOSQUIN T. (1966): A new taxonomy for *Epilobium angustifolium* L. (Onagraceae). Brittonia 18:167–188. – HOLUB J. (1972): Taxonomic and nomenclatural remarks on *Chamaenerion* auct. Folia Geobot. Phytotax. 7:81–90. – VODOLAZSKIJ L. E. (1976): Razvitie kornevoj sistemy i stroenie kornej polukustarnika *Chamaenerion angustissimum* (Hauskn.) Sosn. Vestn. Leningr. Univ. 1976:7–14. – HORÁK J. et HORÁK J. jun. (1978): Výskyt vrbky rozmarýnolisté – *Chamerion dodonaei* (Vill.) Holub v Podkrkonoší. Zpr. Čs. Bot. Společ. 13:179–181. – SLAVÍK B. (1978): *Epilobio dodonaei-Melilotetum albi*, eine neue Pflanzenassoziation. Folia Geobot. Phytotax. 13:381–395. – THEURILLAT J. P. (1979): Étude biosystématique d'*Epilobium dodonaei* Vill. et d'*E. fleischeri* Hochst. (Onagraceae). Bull. Soc. Neuchâtel. Sci. Natur. 102: 105–128. – VODOLAZSKIJ L. E. (1982): Razvitie struktury v ontogeneze *Chamaenerion angustissimum* (Onagraceae). Bot. Ž. 67: 33–48. – SLAVÍK B. (1986): *Epilobium dodonaei* Vill. in der Tschechoslowakei. Preslia 58:307–338. – Případnou další literaturu viz u rodu *Epilobium*.

Vytrvalé byliny až polokeře s oddenky a podzemními masitými výběžky, které nevytvářejí adventivní kořeny a neoddelují se od mateřské rostliny. Všechny listy střídavé, ± spirálně uspořádané, celistvé, ± celokrajné. Květy velké, ± rovnovážně odstálé, ve vrcholových hroznech s listeny, 4četné; hypanthium téměř nezřetelné (sotva 1 mm dl.), mnohem kratší než semeník. Kališní lístky alespoň vně červenavě až purpurově naběhlé, podobně jako korunní lístky rozestálé (proto květy ± ploše rozevřené); korunní lístky nestejně velké, dva horní poněkud větší než dolní (proto květy mírně souměrné), úzce až šir. obvejčité nebo eliptické, na vrcholu zaokrouhlené nebo velmi mělce vykrojené, růžové až purpurově červené (velmi vzácně bílé); tyčinek 8, v jednom kruhu, všechny stejně dlouhé, dolů sehnuté, ve stejné výši vetknuté, jejich nitky v dol. části zploštělé a rozšířené, svými bázemi vzájemně se dotýkající; pylová zrna jednotlivá; semeník ze 4 plodolistů; čnělka zpočátku dolů sehnutá, později ± přímá, na bázi ± chlupatá; blizna 4laločná (v mládí s laloky k sobě skloněnými, později rozestálými). Plod dlouhá, v obrysu čárkovitá, 4pouzdrá, 4hranná mnohosemenná tobolka otvírající se pouzdrosečně shora

*) Zpracoval M. Smejkal

dolů 4 chloupkami. Semena malá (do 2 mm dl.), v obrysu podlouhle až úzce obvejčitá, na vrcholu s dlouhým chalazálním chocholem chmýru; osemení hladké nebo papilnaté. – Asi 8–10 druhů v mírném a studeném pásu s. polokoule. – Protandr. (Protogyn.) Entomogam. Anemochor.

Poznámka: Názory na hodnocení *Chamerion* (RAFIN.) RAFIN. jako samostatného rodu jsou nejednotné. I v současné době mnozí autoři tento rod nepřijímají a jeho druhy tradičně pokládají za součást širěji chápaného linnéovského rodu *Epilobium*. Pro oddělování těchto rodů jako dvou přirozených jednotek však hovoří řada taxonomicky závažných okolností, zejména významné morfologické rozdíly, chorogenetické a chorologické momenty a evolučně-biologické odlišnosti (ojedinělost – a snad i spornost – spontánních kříženců v rodě *Chamerion* na rozdíl od časté hybridizace v rodě *Epilobium*, popř. neexistence mezirodových kříženců).

- 1a Listy (5–)10–20(–40) mm šir., měkké, na líci ± tmavě zelené, na rubu sivozelené, s dobře patrnou střední i postranními žilkami; korunní lístky nehetnaté; semena 1,0–1,3 mm dl., osemení hladké; v listových úžlabích nejsou svazečky listů a listnaté větévky 1. *Ch. angustifolium*
b Listy 1,5–3,0(–4,0) mm šir., tuhé, po obou stranách stejně zbarvené, na rubu patrná jen stř. žilka; korunní lístky přisedlé; semena 1,6–2,0 mm dl., osemení jemně papilnaté; v listových úžlabích svazečky listů a krátké listnaté větévky 2. *Ch. dodonaei*

1. *Chamerion angustifolium* (L.) HOLUB – vrbka úzkolistá Tab. 3/2

Chamerion angustifolium (LINNAEUS) HOLUB Folia Geobot. Phytotax. 7:86, 1972. – Syn.: *Epilobium angustifolium* L. Sp. Pl. 347, 1753. – *Chamaenerion angustifolium* (L.) SCOP. Fl. Carniol., ed. 2, 1:271, 1771. – *Epilobium spicatum* LAM. Fl. Franç. 3:482, 1779.

Exsikáty: Fl. Českoslov. Exs., no 50. – Fl. Exs. Reipubl. Bohem. Slov., no 246. – Pl. Českoslov. Exs., no 326. – TAUSCH Herb. Fl. Bohem., no 513. – Extra fines: Fl. Exs. Distr. Bacov., no 245. – Fl. Siles. Exs., no 587.

Vytrvalé byliny s dlouhým plazivým oddenkem vyhánějícím dlouhé tlusté bledé podzemní výběžky. Lodyha 50–150(–230) cm vys., přímá nebo na bázi poněkud vystoupavá, jednoduchá, zřídka chudě větvená, oblá nebo mírně hranatá, lysá, jen v hor. části – zvláště v květenství – řídce přitiskle pýřitá, často červenavě naběhlá. Listy četné, (3–)5–20(–25) cm dl., (0,5–)1,0–2,0(–4,0) cm šir., čárkovitě nebo podlouhle kopinaté až podlouhle eliptické, k vrcholu i k bázi pozvolna zúžené, přisedlé nebo kratičce (do 3 mm) řapíkaté, celokrajné nebo s malíčkými žláznatými zoubky, s poněkud podvinutým a často mírně zvlněným okrajem, měkké, lysé, na líci ± tmavě zelené, na rubu sivozelené a se zřetelně vyniklou a hustou síťovitou žilnatinou, horní většinou pozvolna v listeny přecházející. Květní hrozen dlouhý (často přes 20 cm), úzce kuželovitý, většinou mnohokvětý; stopky mladých květů (poupat) dolů sehnuté, u plně rozkvetlých květů ± přímo nebo rovnovážně odstálé. Květy ± ploše rozevřené; kališní lístky úzce kopinaté, o málo kratší než korunní lístky, řídce pýřité, červenavě naběhlé; korunní lístky 10–16(–20) mm dl., obvejčitě až okrouhle obvejčitě, k bázi zúžené ve zřetelný nehet, na vrcholu zaokrouhlené nebo uřatě, celokrajné nebo jen velmi mělce vykrojené,

v různých odstínech růžově purpurové, zřídka bledě růžové nebo bílé; tyčinky dolů sehnuté, prašníky podlouhlé; čnělka 10–20 mm dl., delší než tyčinky, při bázi chlupatá, řidčeji téměř lysá. Tobolky (3–)4–8 cm dl., krátce a hustě pýřité, často červenavě naběhlé. Semena 1,0–1,3 mm dl., v obrysu podlouhle nebo úzce obvejčitá, k oběma koncům zúžená, osemení hladké. VI–IX. Hkf.

$2n = 36$ (ČR: 56. Podkrk., 58. Sud. mezih.), 72, 108 (extra fines)

Variabilita: U nás omezena na individuální, taxonomicky bezvýznamné projevy fluktuální proměnlivosti. MOSQUIN (1966) člení tento druh v subsp. *angustifolium* (která má euroasijsko-severoamerické rozšíření a $2n = 36, 108$) a subsp. *circumvagum* MOSQUIN (jejíž areál zaujímá Malou Asii a na východě sahá do Japonska a stř. části Severní Ameriky, má $2n = 72$).

Ekologie a cenologie: Lesní paseky, holiny, lesní lemy, světliny a spálenišť, křovinaté stráně, pobřežní křoviny, kamenité sutě, horské kapradinové nivy, starší kamenolomy a výsypky, železniční násypy, nádraží, rumišť, zbořenišť, dvory průmyslových závodů. Především na lesních a lesu blízkých stanovištích; zejména v podhůří a v horách však nezřídka vstupuje i do intravilánu obcí. Výskyt většinou ± pospolitý, v podhorských a horských oblastech na rozlehlých odlesněných plochách často masový a za květu fyziognomicky velmi nápadný. Na kamenitých, šterkovitých, hlinitopísčítých, hlinitých půdách, většinou s vyšší nitrifikací. Nejčastěji ve společenstvech třídy *Epilobietea angustifolii* a zejména svazu *Epilobion angustifolii* (diagnostický druh), s různou četností výskytu také v rozvolněných společenstvech tříd *Quercu-Fagetea*, *Vaccinio-Piceetea* a *Mulgedio-Aconitetea*.

Tab. 15: 1 *Ludwigia palustris*, 1a – květ. – 2 *Trapa natans*, 2a – spodní strana listu, 2b, 2c, 2d – typy plodů, pohled z boku a shora.

Rozšíření v ČR: V celém území od nížin až do subalpínského stupně roztroušeně až velmi hojně; největší frekvence výskytu v kolinním až supramontánním stupni (max.: Krkonoše, Sněžka, ca 1 550 m; Hrubý Jeseník, Praděd, ca 1 460 m). – Mapy: SLAVÍK FKS 1997:145.

Celkové rozšíření: Téměř celá Evropa (na sever přibližně po 71° s. š., na jih do stř. části Pyrenejského poloostrova, Apeninský a Balkánský poloostrov); téměř celá Asie (na východ po Japonsko a Kamčatku); Severní Amerika (od Aljašky přes Kanadu, USA, na jih přibližně po 40° s. š.), Grónsko. Chybí v Africe, ale vyskytuje se na ostrově Madeira a na Kanárských ostrovech. – Mapy: HULTÉN FA 1968:686; HULTÉN CP 1971:89; MEUSEL et al. 1978:298.

Význam: Rostlina obsahuje flavonoidy, tríslovinu a steroly. Listy se sbírají k přípravě domácích čajů. V poslední době se rostlina stává lidovou léčivkou; droga se užívá k přípravě čajových nálevů podobně jako u některých druhů rodu *Epilobium*. Z mladých listů údajně připravují v některých zemích salát.

2. *Chamerion dodonaei* (VILL.) HOLUB – vrbka rozmarýnolistá Tab. 3/3

Chamerion dodonaei (VILLARS) HOLUB Folia Geobot. Phytotax. 7:86, 1972. – Syn.: *Epilobium dodonaei* VILL. Prosp. Pl. Dauph. 45, 1779. – *Chamaenerion dodonaei* (VILL.) KOSTEL. Ind. Pl. Horti Bot. Prag. 34, 1844. – *E. angustissimum* GRAUER Pl. Min. Cogn. Dec. 3, 1784 p. p. – *Chamaenerion angustissimum* („WEBER“) D. SOSN. in GROSSH. Fl. Kavk. 3:104, 1932. – *Ch. palustre* auct. non (L.) SCOP. 1771. – *Epilobium rosmarinifolium* HAENKE in JACQ. Collect. Bot. 2:50, 1780, nom. illeg. – *Chamaenerion rosmarinifolium* (HAENKE) MOENCH Meth. Suppl. 288, 1802, nom. illeg.

Exsikáty: Fl. Exs. Reipubl. Bohem. Slov., no 1245/I,II. – PETRAK Fl. Bohem. Morav. Exs., no 651. – Extra fines: DÖRFLER Herb. Norm., no 4664. – Fl. Exs. Austro-Hung., no 482. – Fl. Exs. Herb. Inst. Bot. Univ. Carol., no 67. – Fl. Exs. Reipubl. Social. Českoslov., no 1451. – Fl. Rom. Exs., no 818. – Pl. Českoslov. Exs., no 227.

Vytrvalé, ± polokeřovité byliny s krátkým, většinou vícehlavým oddenkem, vyhánějícím dlouhé, tlusté, masité, červenavé výběžky. Lodyha (20–) 30–100(–130) cm vys., na bázi ± dřevnatějící, přímá nebo na bázi mírně vystoupavá, jednoduchá nebo chudě větvená, oblá, v dol. části lysá, v horní řídce až hustě a ± přitiskle pýřitá, často narůžovělá až načervenalá, v listových úžlabích se svažečky listů a krátkými nekvetoucími listnatými větévkami. Listy četné, tuhé, mírně přitlustlé, (1,5–)2,0–4,5(–6,0) cm dl., 0,15–0,3(–0,4) cm šir., čárkovité nebo čárkovitě kopinaté, k vrcholu náhle zúžené, přisedlé nebo sotva zřetelně řapíkaté, celokrajné nebo drobounce a řídce zubaté, lysé nebo přitiskle pýřité, řidčeji ± plstnaté, po obou stranách stejně zbarvené, na rubu patrná jen stř. žilka. Květní hrozný zpočátku krátké, později ±

prodloužené, poměrně řídké, stopky mladých květů (poupat) ± přímé, u plně rozkvetlých květů přímo až ± rovněž odstálé; listeny podobné listům, ale menší a obvykle užší. Květy ± ploše rozevřené; kališní lístky úzce kopinaté, přitiskle pýřité, červenavě naběhlé; korunní lístky (9–)10–14 (–16) mm dl., asi o 1/4 delší než kališní lístky, obvejčité až úzce obvejčité, přisedlé, na vrcholu ± zakrouhlené, zřídka velmi mělce vykrojené, sytě růžové až bledě lila nachové; tyčinky dolů skloněné, prašníky podlouhle elipsoidní; čnělka 7–15 mm dl., téměř zděli tyčinek, v dol. 1/4–1/3 bělavě chlupatá. Tobolky (3–)4–6 cm dl., v mládí hustě bělavě pýřité až ± plstnaté, později víceméně olysávající, často červenavě naběhlé. Semena 1,6–2,0 mm dl., v obrysu úzce podlouhle obvejčitá, k oběma koncům a zejména k bázi zúžená, osemení jemně papilnaté. (VI–)VII–IX. Hkf.

2n = 36 (extra fines)

Ekologie a cenologie: Kamenité, šterkovité a písčité pořiční náplavy, kamenolomy, šterkovny a pískovny, skalnaté svahy zářezů železničních tratí a silnic, železniční násypy a nádraží, důlní haldy a výsypky. Na otevřených a většinou výslunných, převážně antropogenních stanovištích; na písčitych a hlavně šterkovitých a skeletových vysychavých, často násypových půdách silikátových i vápnitých substrátů. Ve společenstvech třídy *Artemisietea vulgaris* a zejména jejího svazu *Dauco-Melilotion* (patrně i v ČR v ochuzených společenstvech asociace *Epilobio dodonaei-Melilotetum albi* SLAVÍK 1978, která má určitou syngenetickou vazbu na společenstva svazů *Epilobion fleischeri* BR.-BL. 1931 a *Salicion elaeagni*, v nichž se druh vyskytuje v karpatské oblasti Slovenska, zejména v hor. a stř. Pováží), dále v mechanicky – těžbou stavebního kamene a vápence – narušených společenstvech třídy *Festuco-Brometea*.

Rozšíření v ČR: V Čechách na několika vzájemně zcela izolovaných lokalitách; na Moravě poměrně častá v Moravské bráně, v s. podhůří Beskyd a na Ostravsku (kde se rozšířila zvláště na důlních haldách a výsypkách). Na ostatním území Moravy výskyt mnohem vzácnější a velmi nerovnoměrný, častější jen v jv. podhůří Českomoravské vrchoviny, ve středním a horním Pomoraví, v povodí Kladské Nisy, Opavy a Bečvy. Těžiště rozšíření v kolinním a zejména suprakolinním stupni; v planárním a submontánním vzácně, na dol. hranici montánního stupně ojedinele (max.: Beskydy, Bumbálka, ca 850–900 m; min.: Strážnice, ca 180 m). Původnost druhu na našem území je sporná; snad by mohla přicházet v úvahu u některých pořičních lokalit v Karpatském mezofyliku

v s. podhůří Beskyd, ale i tam je jeho imigrace nejspíše poměrně nového data a souvisí snad se středověkým budováním komunikací využívajících říčních údolí a terénu při tocích řek. K většímu rozšíření druhu došlo u nás teprve v posledních 100–130 letech vlivem činnosti člověka. – Mapy: SLAVÍK 1986:map. 3–9; SLAVÍK FKS 1997:146; SLAVÍK in Květena ČR 5:38, 1997.

T: 3. Podkruš. pán. (Ledvice), 8. Čes. kras (Koněprusy; Mořina), 16. Znoj.-brn. pah. (více lokalit), 18. Jihomor. úv. (Brno-Kamenný mlýn; Brno-Černovice; železnice Šakvice – Hustopeče; Dubňany; Strážnice), 20. Jihomor. pah. (Brno-Maloměřice; Zástřizly), 21. Haná (více lokalit). – M: 32. Křivokl. (Pustověty), 37. Šum.-novohr. podh. (Český Krumlov), 56. Podkrk. (Bohuňovsko u Jesenného), 58. Sud. mezih. (Rybníček u Bernartic; Radvanice), 59. Orl. podh. (Bohdašín), 63. Českomor. mezih. (Řetávka jz. od Ústí nad Orlicí), 68. Mor. podh. Vysoč. (Mehartice u Jemnice; Vranov nad Dyjí; Březina u Tišnova; Brno-Jehnice), 72. Zábř.-unič. úv. (Zábřeh; Řídeč;

Bělkovice-Lašťany), 73. Hanuš.-rychleb. vrch. (Branná; Vápená; Staré Podhradí u Černé vody; Česká Ves), 74. Slez. pah. (více lokalit), 75. Jes. podh. (více lokalit), 76. Mor. brána (více lokalit, zvl. v okolí Lipníka nad Bečvou, Hranic a Nového Jičína), 78. B. Karp. les. (Štěpán u Brumova-Bylnice), 79. Zlín. vrchy (Zlín: Vršava; Jasenná; Ublo a Pozdýchov sv. od Vizovic), 80. Stř. Pobeč. (více lokalit), 81. Host. vrchy (Chvalčov; svah Hostýna; Tesák; Rajnochovice), 83. Ostr. pán. (více lokalit, zvl. na území města Ostravy), 84. Podbesk. pah. (více lokalit). – O: 92. Jiz. hory (starý všeobecný údaj), 97. Hr. Jes. (Karlova Studánka; okolí Vrbna pod Pradědem), 99. Mor.-slez. Besk. (Ostravice; Staré Hamry; hora Čupel u Morávky; hora Beskyd jz. od Mostů u Jablunkova; Bumbálka).

Celkové rozšíření: Druh s disjunktivním rozšířením soustředěným do evropsko-maloasijsko-kavkazských alpidských pohoří: od v. části Pyrenejí, centrální Francie, Hornorýnské nížiny přes celé Alpy (na východ až do Slovinska), s. a stř. část Apeninského poloostrova, Sicílii po Balkánský poloostrov (na jih až do Řecka); Východní Sudety (zčásti sekundární výskyt), Západní a Východní Karpaty, Malá Asie, Kavkaz. – Mapy: MEUSEL et al. 1978:298; SLAVÍK 1986:310.

5. *Epilobium* L. – vrbovka *)

Epilobium LINNAEUS Sp. Pl. 347, 1753. – Syn.: *Epilobium* L. sect. *Lysimachion* TAUSCH Hort. Canal. 1, no 7, 1823. – *Epilobium* L. subgen. *Euepilobium* ROUY et CAMUS Fl. Fr. 7:172, 1901. – *Chamaenerion* SÉGUIER Pl. Veron. 3:168, 1754 non auct. al. (e. g. S. F. GRAY, SPACH, KOSTEL., SCHUR).

Lit.: HAUSSKNECHT C. (1884): Monographie der Gattung *Epilobium*. Jena. – LÉVEILLÉ H. (1906, 1907): Monographie synthétique et iconographique du genre *Epilobium*. Bull. Acad. Inst. Géogr. Bot. 16:1–71, 1906; 17:241–305, 1907. – RUBNER K. (1908): Die bayerischen *Epilobium*arten, -bastarde und -formen. Denkschr. Bayer. Bot. Ges. 10 [„9“ errore typogr.]:110–262. – LÉVEILLÉ H. (1910): Iconographie du genre *Epilobium*. Le Mans. – RENNER O. et KUPPER W. (1921): Artkreuzungen in der Gattung *Epilobium*. Ber. Deutsch. Bot. Ges. 39:201–206. – GEITH K. (1924): Experimental-systematische Untersuchungen an der Gattung *Epilobium* L. Bot. Arch. 6:123–186. – RUBNER K. et BEGER H. (1925): *Epilobium* L. In: HEGI G., Illustrierte Flora von Mitteleuropa 5/2:806–856. München. – LEHMANN E. (1925): Die Gattung *Epilobium*. Bibliogr. Genet. 1. – MICHAELIS P. (1925): Zur Zytologie und Embryologie von *Epilobium*. Ber. Deutsch. Bot. Ges. 43:61–67. – LEHMANN E. et SCHWEMMLE J. (1927): Genetische Untersuchungen in der Gattung *Epilobium*. Bibl. Bot. 95:1–156. – KÖHLER K. (1929): Über reziprok verschiedene Bastarde in der Gattung *Epilobium*. Z. Indukt. Abstammungs- u. Vererbungslehre 49:242–325. – MICHAELIS P. et ROSS H. (1944): Untersuchungen an reziprok verschiedenen Art-Bastarden bei *Epilobium*. Flora 37:1–56. – HOUFEK J. (1951): Nový druh vrbovky (*Epilobium lanceolatum* Seb. et Mauri) v Čechách. Čs. Bot. Listy 3:148–149. – MICHAELIS P. (1954): Cytoplasmatic inheritance in *Epilobium* and its theoretical significance. Adv. Genet. 6:287–401. – MICHAELIS P. (1958): Über die Bedeutung des plasmatischen Erbgutes für die Mannigfaltigkeit der Gattung *Epilobium*. Biol. Zbl. 77:165–196. – TRALAU H. (1959): Zur Kenntnis von *Epilobium alsinifolium* und *Myosotis silvatica* subsp. *frigida*. Phytol. 8:74–92. – RAVEN P. H. (1962): The genus *Epilobium* in Turkey. Not. Roy. Bot. Gard. Edinburgh 24:183–198. – HOLUB J. (1968): Nový neofyt československé květeny – *Epilobium adenocaulon* Hausskn. Zpr. Čs. Bot. Společ. 1:37–38. – HOLUB J., MĚSÍČEK J. et JAVŮRKOVÁ V. (1970): Annotated chromosome counts of Czechoslovak plants (1–15). Folia Geobot. Phytotax. 5:339–368. – KYTŮVUORI I. (1972): The Alpinae group of the genus *Epilobium* in northernmost Fennoscandia. A morphological, taxonomical and ecological study. Ann. Bot. Fenn. 9:163–203. – BERGGREN G. (1974): Seed morphology of some *Epilobium* species in Scandinavia. Svensk Bot. Tidskr. 68:164–168. – ŘEHOŘEK V. (1974): *Epilobium nerteroide* A. Cunn. v Československu. Acta Inst. Bot. Acad. Sci. Slov., ser. A, 1:95–99. – SKVORTSOV A. K. et RUSANOVITCH I. I. (1974): Scanning electron microscopy of the seed-coat surface in *Epilobium* species. Bot. Not. 127:392–401. – SMEJKAL M. (1974): *Epilobium* × *novae-civitat* hybr. nova (*E. adenocaulon* × *hirsutum*), ein neuer Bastard. Preslia 46:64–66. – OREDSSON A. et SNOGERUP S. (1975): Drawings of Scandinavian plants, 101–102. Bot. Not. 128: 1–7. – RAABE E.-W. (1975): Epilobien in Schleswig-Holstein. Kieler Not. Pflanzenk. Schleswig-Holstein 7:76–87. – SEAVEY S. R. et RAVEN P. H. (1976, 1977, 1978): Chromosomal evolution in *Epilobium* sect. *Epilobium* (Onagraceae), I, II, III. Pl. Syst. Evol. 127:107–119, 1976; 128:195–200, 1977; 130:79–83, 1978. – IZMAILOV R. (1977): Cytological studies in Polish representatives of the genus *Epilobium* L. Acta Biol. Cracov. 20:101–111. – OREDSSON A. et SNOGERUP S. (1977): Drawings of Scandinavian plants, 115–117. Bot. Not. 130:205–211. – SEAVEY S. R., MAGILL R. E. et RAVEN P. H. (1977): Evolution of seed size, shape and surface architecture in the tribe Epilobieae (Onagraceae). Ann. Missouri Bot. Gard. 64:18–47. – HOLUB J. (1978): *Epilobium komarovianum* Léveillé v Československu. Zpr. Čs. Bot. Společ. 13:77–85. – MANG W. C. (1981): *Epilobium* (Weidenröschen) im norddeutschen Berg- und Flachland und Hinweisen auf angrenzende Gebiete. Gött. Florist. Rundbr. 15:55–64. – SAVELSBERG E. (1981): Detailzeichnungen von zehn heimischen *Epilobium*-Arten. Gött. Florist. Rundbr. 15:24–30. – KEATING R. C., HOCH P. C. et RAVEN P. H. (1982): Perennation in *Epilobium*

*) Zpracoval M. Smejkal

Tab. 3: 1 *Lythrum hyssopifolia*. – 2 *Chamerion angustifolium*, 2a – květ. – 3 *Ch. dodonaei*.

58 *Lythrum*

